

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

Noordmansschool

Plaats : Amsterdam
BRIN nummer : 14AI|C1
Onderzoeksnummer : 290407
Datum onderzoek : 19 september 2016
Datum vaststelling : 11 oktober 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	TOEZICHTARRANGEMENT	13

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 19 september 2016 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op de Noordmansschool. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 15 februari 2016 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces op de Noordmansschool. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 18 april 2016. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is heeft de inspectie, op verzoek van de school versneld, een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd, te weten: Trendanalyse 2016, Taalbeleidsplan (concept), Jaarplan 2016-2017.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2 a en 1/2b, 3, 5, 6/7 en 8.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leerlingen, leraren, ouders.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, aanbod, didactiek, afstemming, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.		•		

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.				•
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De kwaliteit van het onderwijs op de Noordmanschool is voldoende en de inspectie kent aan de school weer een basisarrangement toe.

De leerresultaten van de eindgroep liggen dit jaar (2016) op het verwachte niveau. Verder zijn er geen tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijsleerproces, met uitzondering van het taalonderwijs, dat nog te weinig is afgestemd op de talige onderwijsbehoeften van de leerlingen. Wel zijn er op dit vlak ten opzichte van het vorige onderzoek positieve ontwikkelingen zichtbaar. Het vraagt echter nog meer tijd om de geplande verbeteractiviteiten op dit vlak te realiseren. De lessen verlopen ordelijk en gestructureerd en de leraren kunnen goed uitleggen. Ook stemmen zij de lessen voldoende af op de verschillen in de klas en krijgen leerlingen de zorg en begeleiding die ze nodig hebben. De school heeft nu een basis gelegd voor de kwaliteitszorg, maar er is op onderdelen nog wel verdieping mogelijk. De leraren werken gericht aan verbetering en evalueren tussentijds met elkaar of alles verloopt zoals afgesproken. Waar nodig scherpen zij hun plannen of werkwijze aan. De vastlegging van de bevindingen van de evaluaties kan nog worden versterkt. Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Opbrengsten:

De resultaten op de Eindtoets zijn in 2016 voldoende. In de jaren daarvoor (2015, 2014) lagen de resultaten nog onder de ondergrens. De prognose voor dit schooljaar is nog onzeker. Dit heeft te maken met de hardnekkige achterstandsproblematiek waar de school mee kampt. Ondanks de kwaliteit die leraren realiseren en alle interventies die op schoolniveau zijn genomen om het aanbod te versterken, waaronder de verlenging van onderwijstijd, zijn er veel zwak presterende groepen. Veel leerlingen kampen met een zwakke woordenschat en in sommige groepen zitten relatief veel leerlingen met beperkte cognitieve capaciteiten. Hierdoor blijft het voor de school moeilijk om te voldoen aan de ondergrenzen die de inspectie hanteert. Uit de trendanalyses blijkt wel dat de meeste leerlingen leerwinst boeken. Het is voor de school belangrijk om in de toekomst, nog meer dan nu gebeurt, op schoolniveau kritisch te blijven reflecteren op de gerealiseerde opbrengsten en zich hierover in termen van leerwinst en ondersteuning te verantwoorden.

Aanbod

De school maakt gebruik van methodes voor de kernvakken waarmee zij de kerndoelen kan realiseren. Voor het vak rekenen en wiskunde heeft de school een aantal jaar geleden een nieuwe methode ingevoerd. Het aanbod is ook voldoende breed. De school profileert zich op het vlak van kunst en cultuur en ICT. In dit kader krijgen leerlingen ook les van een vakdocent beeldende vakken en worden er regelmatig excursies georganiseerd naar musea. Daarnaast worden de nieuwe media benut. In veel vakken maken de leerlingen de oefenstof op tablets en de school is bezig met het uitwerken van een leerlijn programmeren. Zelfs bij de kleuters vinden op dit vlak al betekenisvolle activiteiten plaats.

Daarnaast ligt, passend bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen, een accent op het versterken van de sociale competenties van leerlingen door het invoeren van de Vreedzame School. Leerlingen zijn ook aangesteld als mediators en bemiddelen bij eventuele conflicten.

Op één onderdeel, het taalaanbod, is nog verdere ontwikkeling nodig. Het afgelopen jaar lag de focus vooral op het rekenonderwijs en dit jaar is de schoolontwikkeling ook gericht op taal. Zo staan in de jaarplanning (2016-2017) verschillende activiteiten gepland om het aanbod op dit vlak te versterken en aan te vullen. Er is al een taalbeleidsplan geschreven en er hebben scholingsactiviteiten plaatsgevonden op het vlak van de woordenschatdidactiek. Ook zijn afspraken gemaakt over het inrichten van een taalrijke leeromgeving. Verder is het team voornemens om een nieuwe taalmethode aan te schaffen die meer aansluit op de talige onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. Andere aspecten die in de loop van het jaar aan bod zullen komen zijn het vastleggen van de doorgaande lijn in de mondelinge taalverwerving, het schrijven en de aandacht voor taal in alle vakken.

De lessen

Het pedagogisch klimaat in de groepen is goed. Er zijn duidelijke afspraken en regels en leerlingen weten wat er van hen wordt verwacht. De leerlingen en leraren gaan ook op een respectvolle wijze met elkaar om. De lessen verlopen verder volgens een vaste structuur, waarbij de leraren rekening houden met de verschillen in onderwijsbehoeften. De uitleg is goed en verloopt doelgericht en de lesactiviteiten zijn aansprekend en betekenisvol. Leerlingen geven aan dat ze de school heel goed vinden en dat ze veel leren. Ze zijn ook positief over hun leraar en de sfeer in hun groep.

Zorg en begeleiding

De school heeft een degelijke zorgstructuur. De leraren volgen de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van toetsen, observaties en gesprekken en

benutten deze gegevens om hun handelen in de klas af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Zij maken tussentijds notities over de leervorderingen en nemen daar ook de evaluaties van de methode gebonden toetsen in mee. Dit vergroot het dynamische karakter van de plannen en draagt bij aan de afstemming van het onderwijs op wat leerlingen nodig hebben, zowel qua aanbod, tijd en instructie als extra ondersteuning.

Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en/of een eigen leerlijn stelt de school een ontwikkelingsperspectief of groeidocument op. Voor leerlingen die op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling extra ondersteuning nodig hebben, werkt de school samen met verschillende organisaties. De ouder-kind adviseur die op school aanwezig is speelt daarin een belangrijke rol.

Kwaliteitszorg

De school heeft een hecht team dat met veel elan werkt aan de schoolontwikkeling. Om van en met elkaar te leren wordt de methodiek 'Lesson Study' toegepast. De leraren bereiden samen een les voor, die vervolgens tijdens de uitvoering van één van hen wordt gefilmd. Na de les wordt gezamenlijk gereflecteerd op de kwaliteit van de uitvoering en het rendement van de les. Het feit dat leraren zich zo kwetsbaar op durven te stellen zegt wel iets over het veilige werkklimaat op school. Er wordt opbrengstgericht gericht gewerkt. Twee keer per jaar worden er uitgebreide trendanalyses gemaakt, waarbij gekeken wordt of leerlingen hun leerdoelen hebben gehaald en/of voldoende leerwinst hebben geboekt. Waar dit niet het geval is, verbinden de leraren daar conclusies aan en worden er verbetermaatregelen genomen.

De school heeft recent de kenmerken van leerlingen in beeld gebracht. Een volgende stap is het verbinden van conclusies aan de samenstelling van de populatie (wat hebben onze kinderen nodig). Deze verdiepingsslag geldt ook voor de evaluatie van de opbrengsten. De kwantitatieve analyse is helder in beeld gebracht en de leeropbrengsten van elke groep zijn uitgebreid in het team besproken. De kwalitatieve analyse (conclusies en acties) kan nog worden aangescherpt. De school geeft aan dat hierover wel uitvoerig met elkaar over wordt gesproken, maar dat de vastlegging achteraf daar vaak bij inschiet. Dit geldt ook voor de evaluatie van de jaarplannen die aan het eind van het jaar in de teamvergadering geëvalueerd worden. In het kader van de kwaliteitszorg, waarbij het gaat om het cyclisch en systematisch werken aan kwaliteitsverbetering, het verantwoorden over de kwaliteit en het borgen van afspraken, is de vastlegging wel een punt van aandacht. Verder kan het managementteam nog, meer dan nu gebeurt, vanuit een helicopterview kijken naar de gerealiseerde kwaliteit, waaronder de opbrengsten, en op basis hiervan keuzes maken ten behoeve van de integrale schoolverbetering. Alles afwegend

beoordeelt de inspectie de kwaliteitszorg als voldoende, met de kanttekening dat op onderdelen nog een verdiepingsslag mogelijk is.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

Wij kennen aan de Noordmanschool het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.